

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Natomiast według art. 17 ust. 1a przytaczanej ustawy osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki: rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Nawiązanie w treści art. 17 ust. 1 pkt 4 do obowiązku alimentacyjnego, o którym mowa w przepisach kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ma doniosłe konsekwencje w procesie interpretacji powyższej regulacji. Nie pozwala bowiem pominąć regulacji prawnych odnoszących się do kolejności wykonywania tegoż obowiązku. I tak przepis art. 132 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego określając obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności wyraźnie wskazuje, że obowiązek takiej osoby powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności, albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi, lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Powyższy sposób rozumienia art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z art. 132 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego prowadzi do konkluzji, że **w wyjątkowych sytuacjach, pasierb/pasierbica wnioskujący o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego w związku z opieką nad niepełnosprawnym ojczymem/macochą, może zostać uznany za osobę uprawnioną do takiego świadczenia.**

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 8 lutego 2024 r., sygn. II SA/Ol 1034/23

Źródło: [CBOSA](#)